

Nr 152.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående nedsättning av arrendeavgiften för kronolägenheten Strömsholms värdshus; given Stockholms slott den 24 februari 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlatande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 24 februari 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, VANNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, anför:

Kronolägenheten Strömsholms värdshus i Kolbäckes socken av Västmanlands län, som har en areal av 0.64 hektar, är efter hållen auktion utarrenderad för tiden 14 mars 1923—14 mars 1933 till handlanden Hjalmar Larsson mot ett årligt arrende av 2,300 kronor. Vid den år 1920 å egendomen hållna uppskattningsförrättningen hade lägenheten åsatts ett arrendevärde av 1,000 kronor. En av Larsson den 27 februari 1927 gjord fram-

Bihang till riksdagens protokoll 1933. 1 saml. Nr 152.

ställning, att arrendeavgiften för lägenheten måtte från och med den 14 mars 1926 nedsättas till 1,500 kronor för år, blev av Kungl. Maj:t den 8 april 1927 i enlighet med av domänstyrelsen gjord hemställan avslagen. Sedan auktion hållits för lägenhetens förnyade utarrendering under tio år, har lägenheten utarrenderats till Larsson för tiden 14 mars 1933—14 mars 1943 mot ett årligt arrende av 950 kronor.

Arrendatorn Larsson har nu i skrivelse den 15 november 1932 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte nedsätta arrendebeloppen för tiden från och med den 14 mars 1926 till och med den 14 mars 1933 till 1,000 kronor för år. Såsom skäl för sin framställning har Larsson framhållit, att han sedan många år tillbaka varit hänvisad till den inkomst, som kunnat erhållas genom uthyrande av bostad till gifta elever vid Strömsholms ridskola. Under den nu löpande arrendeperioden hade Larsson samtidigt haft högst tre lägenheter uthyrda. Två år hade byggnaden i sin helhet stått outhyrd. Hyressummorna hade för lägenhet och år varierat mellan 650 och 850 kronor. Hyrorerna hade under de nio gångna arrendeåren uppgått till sammanlagt 8,150 kronor, medan i arrendeavgifter till kronan för samma tid betalats in emot 21,000 kronor. Nedläggandet av Utnäslöts remontdepå och det minskade elevantalet å Strömsholms ridskola hade medfört starkt försämrade hyresinkomster å lägenheten. Kronoegendomens taxeringsvärde vore 16,000 kronor. Av förhållandet mellan arrendeavgiften för lägenheten å ena sidan samt möjligheterna till inkomst av lägenheten och dennas taxeringsvärde å andra sidan framginge, att det nuvarande arrendebeloppet vore oskäligt högt. Då städer och samhällen, där militära indragningar förekommit, av statsmakterna erhållit ekonomiskt vederlag för lidna förluster, torde billighet och rättvisa kräva att även hänsyn toges till förhållanden sådana som de förevarande, varöver arrendatorn ej kunnat råda. Larsson hade för de senare åren nödgats upplåna kapital för arrendets gäldande, varför hans ekonomiska ställning för varje år blivit allt svårare och mera ohållbar.

Larsson har bifogat intyg från vederbörande landsfiskal samt från häradsdomaren J. A. Carlsson och nämndemannen C. J. Olsson, varav framginge, att dessa anse det nu utgående arrendebeloppet allt för högt.

Domänstyrelsen har den 27 januari 1933 över ansökningsen avgivit infordrat utlåtande, därvid fogats yttrande av domänintendenten.

Domänintendenten har anfört, att den höga arrendesumman visserligen vore av arrendatorn bjuden vid arrendeauktionen 1921. Då emellertid den inträffade minskningen av inkomsterna ej rimligtvis kunnat av arrendatorn förebyggas, torde arrendelindring vara befogad. Med anledning härav har domänintendenten föreslagit, att arrendatorn måtte tillerkännas arrendelindring för arrendeåret 1932/1933 med 1,300 kronor att åtnjutas vid nästa arrendeinbetalning. Däremot har domänintendenten ansett, att sökandens begäran att återfå redan inbetald arrendeavgift borde avslås.

Domänstyrelsen har ansett den nu utgående arrendeavgiften vara oskäligt hög. Arrendatorns möjligheter att uthyra lägenheter i fastighe-

tens åbyggnad hade avsevärt minskats genom indragning av Utnäslöts remontdepå och genom minskning av antalet elever vid Strömsholms rid-skola. Det vore omöjligt för arrendatorn att erhålla sådan avkastning av fastigheten, att den försloge till täckande av nu utgående arrendeavgäld. Med hänsyn härtill syntes billighetsskäl tala för en nedsättning i ännu ogulden arrendeavgift för arrendeperioden 14 mars 1932—14 mars 1933. Styrelsen har ansett den av domänintendenten föreslagna nedsättningen med 1,300 kronor skälig.

Statskontoret har i infordrat utlåtande den 17 februari 1933 anslutit sig till domänstyrelsens förslag och hemställt, att riksdagens medgivande måtte inhämtas till att arrendet för kronolägenheten Strömsholms värds-hus för arrendeåret 1932/1933 nedsättes från 2,300 kronor till 1,000 kronor.

Till följd av 1925 års omorganisation av försvarsväsendet indrogs Utnäslöts remontdepå samt minskades antalet elever vid Strömsholms ridskola. Dessa omständigheter torde hava i avsevärd grad rubbat de kalkyler, Larsson uppgjort vid avgivandet av sitt anbud å lägenheten för arrendeperioden 1923—1933. De, som yttrat sig över Larssons ansökan, hava funnit arrendeavgiften oskäligt hög och ansett billigheten kräva nedsättning med 1,300 kronor å oguldet arrendebelopp för innevarande arrendeår. För egen del biträder jag detta förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

*Departements-
chefen.*

att arrendet för kronolägenheten Strömsholms värds-hus i Kolbäcks socken av Västmanlands län må för arrendeåret 14 mars 1932—14 mars 1933 nedsättas från 2,300 kronor till 1,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Joh:s Thygesen.